

ردیف	راهنمای تصحیح	نمره
<p>راهنمای تصحیح سؤالات امتحان نهایی درس: احکام ۳</p> <p>پایه دوازدهم دوره دوم آموزش متوسطه</p> <p>ساعت شروع: ۱۰ صبح</p> <p>تعداد صفحه: ۲</p> <p>تاریخ امتحان: ۱۳۹۸/۱۰/۱۰</p> <p>رشته: علوم و معارف اسلامی</p> <p>دانش آموزان روزانه، بزرگسال و داوطلبان آزاد سراسر کشوردی ماه ۱۳۹۸</p> <p>مرکز سنجش و پایش کیفیت آموزشی http://aee.medu.ir</p>		
۱	<p>(۱) ب (۲) د (۳) ب (۴) ب</p> <p>(۵) ج (۶) الف (۷) د (۸) د</p> <p>(هر مورد ۰/۲۵)</p>	۲
۲	<p>(۱) غلط</p> <p>(۲) صحیح</p> <p>(۳) صحیح</p> <p>(۴) صحیح (هر مورد ۰/۲۵)</p>	۱
۳	<p>۱- آیات الاحکام: در قرآن ۵۰۰ آیه درباره احکام فقهی وجود دارد که آنها را آیات الاحکام می نامند.</p> <p>۲- سنت: قول و فعل و تقریر معصوم (ع)</p> <p>۳- اجماع محصل: فقیه به وسیله تتبع در آرای فقها و فتاوی آنها تحصیل کرد و شخصاً به دست آورده باشد.</p> <p>۴- قاعده ملازمه: هر آنچه عقل به آن حکم کند، شرع نیز به همان حکم می کند. (هر مورد ۰/۵)</p>	۲
۴	<p>۱- وحید بهبهانی</p> <p>۲- علامه حلی</p> <p>۳- شیخ مرتضی انصاری</p> <p>۴- امام خمینی (هر مورد ۰/۲۵)</p>	۱
۵	<p>۱- ب (۲) الف (۳) د (۴) هـ</p> <p>(هر مورد ۰/۲۵)</p>	۱
۶	<p>آن را به صورت تدریجی نازل می کند - تا مطلب در دل مردمان بهتر قرار گیرد و به امر الهی آرامش بگیرند</p>	۰/۵
۷	<p>هرگاه جای پیشانی ات بالاتر از جای بدن به اندازه یک خشت باشد اشکالی ندارد (۰/۲۵) و مفهوم شرط دلالت می کند بر این که اگر بیشتر باشد مانع صحت نماز خواهد بود (۰/۵)</p>	۰/۷۵
۸	<p>جواز استعمال خمر در حالت ضرورت (۰/۲۵) به نحو مطلق (۰/۲۵) حتی به عنوان دواء (۰/۲۵)</p>	۰/۷۵
۹	<p>هرگاه وقت نماز فرا رسید طهارت و نماز واجب می شود (۰/۲۵) که ظاهر مفهوم آن است که اگر وقت نرسیده باشد طهارت و نماز نیز واجب نخواهد بود. (۰/۵)</p>	۰/۷۵
۱۰	<p>الف) مقدمه عقلی</p> <p>ب) مقدمه شرعی (هر مورد ۰/۲۵)</p>	۰/۵
۱۱	<p>الف) خیر - نهی در این معامله دلالت بر حرمت دارد ولی مقتضی فساد معامله نیست (هر مورد ۰/۲۵)</p> <p>ب) بله - این نهی هم دلالت بر حرمت دارد (۰/۲۵) و هم دلالت بر فساد معامله دارد (۰/۲۵)</p>	۱
۱۲	<p>الف) عقل - کتاب و سنت</p> <p>ب) عقل - نقل</p> <p>ج) امر بدیهی است و نیاز به استدلال ندارد. (هر مورد ۰/۷۵)</p>	۰/۷۵
۱۳	<p>با ملاحظه ی اوضاع و شرایط خاص و تنها برای چنین شرایط، حکم واقعی ثانوی وضع می شود (۰/۲۵) مثال: سفر به خودی خود (حکم واقعی اولی) امری مباح است (۰/۲۵) اما اگر موجب آزردهی پدر یا مادر شود حکم واقعی ثانوی آن حرمت است (۰/۲۵)</p>	۰/۷۵

راهنمای تصحیح سؤالات امتحان نهایی درس: احکام ۳	رشته: علوم و معارف اسلامی	تاریخ امتحان: ۱۳۹۸/۱۰/۱۰
پایه دوازدهم دوره دوم آموزش متوسطه	ساعت شروع: ۱۰ صبح	تعداد صفحه: ۲
دانش آموزان روزانه، بزرگسال و داوطلبان آزاد سراسر کشور دی ماه ۱۳۹۸		مرکز سنجش و پایش کیفیت آموزشی http://aee.medu.ir

ردیف	راهنمای تصحیح	نمره
۱۴	مفهومی که حکم آن با حکم موجود در منطوق یکسان است (۰/۲۵) فلا تَقُلْ لَهُمَا أَفٍّ (۰/۲۵)	۰/۵
۱۵	دلالت عام بر شمول به واسطه ی الفاظ عموم است (۰/۲۵) که برای معنای شمولیت و عموم وضع شده (۰/۲۵) اما دلالت مطلق به وسیله شرایطی است که به آن ها مقدمات حکمت می گویند. (۰/۲۵) دلالت مطلق بر شمول از الفاظ وضع شده استفاده نمی شود (۰/۲۵) (اگر دانش آموزی فقط الفاظ عموم را برای عام و مقدمات حکمت را برای مطلق بیان کرده باشد کافی است و نمره کامل تعلق می گیرد.)	۱
۱۶	حجیت اجماع ناشی از کاشف بودن آن از رأی معصوم (ع) است.	۰/۲۵
۱۷	بله نهی از عبارت مقتضی فساد و بطلان آن عبارت است. بدین معنی که اگر مکلف آن اعمال را انجام دهد کارش فاسد و باطل است (۰/۵) مثال: روزه گرفتن در عید فطر، قربان، نماز خواندن با لباس غضبی (یک مثال ۰/۵)	۱
۱۸	تنها پس از جهل به حکم واقعی (۰/۲۵) و یأس از دستیابی به حکم واقعی (۰/۲۵) از ادله فقاهتی استفاده می شود.	۰/۵
۱۹	تخیر (۰/۵) یعنی مکلف میان انجام یا ترک عمل مخیر است (۰/۵)	۱
۲۰	گاهی مجتهد به اصل تکلیف شک دارد (۰/۲۵) مثلاً حکم این مسئله حرمت است یا نه (۰/۲۵) ولی در ادله اجتماعی هیچ دلیلی بر حرمت آن نمی یابد (۰/۲۵) در اینجا مجتهد حکم به عدم تکلیف و مباح بودن آن عمل می کند (۰/۲۵)	۱
۲۱	۱- یقین سابق: یقین سابق نسبت به وضو ۲- شک لاحق: شک نسبت به بقای وضو ۳- وحدت متعلق یقین و شک: وضو ۴- هم زمانی یقین و شک: یقین به داشتن وضو و شک در بطلان وضو در یک زمان وظیفه مکلف: با توجه به اصل استصحاب، به یقین سابق عمل کند و به شک بعدی توجه نکند (همچنان با وضو محسوب می شود.) ذکر هر کدام از ارکان استصحاب (۰/۲۵) بیان وظیفه مکلف (۰/۵ نمره)	۱/۵
	جمع نمره	۲۰
همکاران محترم: لطفاً به مفهوم های صحیح و منطقی دیگر نمره تعلق گیرد.		